

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2022-2023

Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Simulare

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL **(60 pont)**

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből. Lehetséges válaszok: 4 érv azonosítása a következő részlet alapján: (1.) *Teljes családok zsúfolódtak egy árva matracra, ahol* (2.) *gyakran a vendégeknek is jutott hely,* (3.) *udvarhölgyek hajtották úrnőik mellett álomra fejüket,* és (4.) *utazásaik során idegenek osztottak a fogadók matracain.* Minden helyesen azonosított érv 1 pontot ér. **4 pont**

2. Explicit és implicit információk visszakeresése a szövegből. Helyes válaszok: a., c., d. Minden helyes döntés 1 pontot ér. (Az a., c., d. betűjelek kiírása 3x1 pontot ér, a b. válasz betűjelének ki NEM írása 1 pontot ér. Amennyiben a teljes válasz hiányzik, ez a pont nem adható meg.) **4 pont**

3. Explicit információk visszakeresése a szövegből. Minden helyes társítás 1 pontot ér. Minden rovatba egyetlen betűjel kell hogy kerüljön. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. A helyes válaszok:

1)	d.
2)	c.
3)	a.
4)	b.
5)	d.
6)	e.

6 pont

4. Explicit és implicit információk visszakeresése a szövegből. Egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján. Minden helyes válasz 1 pontot ér. Minden kijelentés betűjele egyetlen rovatba kerül. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. A helyes válaszok:

Igaz, a kijelentés szerepel a szövegben. a.	A szöveg információi alapján hamis. b., e.
Igaz, a kijelentés tartalmára következtetni lehet a szöveg információi alapján. c.	Erre vonatkozóan a szöveg nem tartalmaz információkat. d.

5 pont

5. Szavak/kifejezések értelmezése. Rövid válasz megfogalmazása/információ kiírása a szövegből. Minden helyes értelmezés/magyarázat/szinonim kifejezés 1 pontot ér. Lehetséges válaszok: *matutinum* = az éjszakai ébrenlétben elmondott imádság; *latinok* = Közép- és Dél-Amerikában élő népek összefoglaló neve; *al fresco* alvás = hidegben alvás; *szieszta* = ebéd utáni rövid pihenés; *inemuri* = éber alvás, amikor épp jelen vannak, csinálnak valamit, de közben szundítanak egy kicsit. **5 pont**

6. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, a szöveg információinak felhasználása a megadott konkrét helyzetben. Lehetséges válasz: A japán alvási szokások tetszenek a legjobban. Ingázom, ezért én is gyakran alszom a buszon az iskoláig. Jó volna néha szundítani az unalmas órákon, vagy akár nagyszünetben. Szeretném, ha volna az osztályban olyan matrac, amire visszavonulhatnék, ha fáradt vagyok. Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont,

részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **6 pont**

B.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből. Minden aláhúzott nyelvi elemet helyesen értelmező kifejezés/mondat 1 pontot ér. A helyes válaszok: a) **ekkor** = a 15. században/ az (általunk ismert formájú) ágyak megjelenésének idején; b) **így** = a meditációs technika segítségével; c) **gyerekeiket** = a skandinávok (saját gyerekeiket); d) **ezzel szemben** = a skandinávok hideghez alkalmazkodó alvási szokásaival szemben. **4 pont**

2. Implicit információk (fókusz szerepű kifejezés) azonosítása a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség (fókusztagadást tartalmazó mondat) azonosítása. A helyesen azonosított válasz 4 pontot ér. A helyes válasz: b. **4 pont**

3. Mondatszerkezet felismerése, adott szerepű (alanyi, tárgyi, határozói) kifejezések azonosítása, kiválasztása a lehetőségek közül. Minden helyesen azonosított kifejezés 2 pontot ér. Hibás, hiányzó vagy több válasz nem ér pontot. Helyes válaszok: 1) – b.; 2) – c.; 3) – c. **6 pont**

4. Implicit információk (ki nem fejtett tartalomra való utalás) azonosítása a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség (értelmezés) azonosítása. A helyesen azonosított válasz 4 pontot ér. A helyes válasz: c. **4 pont**

5. Implicit információk (időbeliségre való utalások) azonosítása a mondatban, az ezeknek megfelelő válaszlehetőség (lehetséges ok a jelöletlen igealak használatára) azonosítása. Minden helyes társítás 2 pontot ér. Hibás, hiányzó vagy több válasz nem ér pontot. A helyes válaszok: 1) – a., 2) – c., 3) – b. **6 pont**

6. Logikai struktúrák (ok-okozati összefüggések) azonosítása a mondatban. Minden helyesen azonosított ok és okozat 1 pontot ér. A 3) mondat esetében bármelyik megadott változat elfogadható. Lehetséges válaszok:

Mondat	Ok	Okozat
1)	<i>a mesterséges világítás megjelenése</i>	<i>tovább lehet(ett) fennmaradni</i>
2)	<i>[Az indonézek többsége például hamar] elsajátít egy meditációs technikát</i>	<i>gyorsan és mély álomba zuhannak</i>
3)	<i>semmit nem lehetett a szabadban csinálni</i>	<i>ebéd után 20-30 perces sziesztát tartottak</i>

6 pont

II. TÉTEL (30 pont)

1. Rövid válasz megfogalmazása a szövegből vett információk alapján, szövegtömörítés. Lehetséges válasz: A szöveg elbeszélője nagyon szeret aludni, és még ébredés után is arra törekszik, hogy minél később kelljen felébrednie. Ez nagyon nehéz akkor, ha szándékosan ébresztik fel reggel. Ennek érzékeltetésére elmesél egy gyerekkori emléket, amikor az óvoda első napján az édesapja ébresztette fel, nem kis erőfeszítéssel, és ebbe az édesanyja is beleegyezett, habár eddig arra törekedtek, hogy minél hamarabb aludjon el, lehetőleg minél tovább. Az ébresztés utáni állapotok és az álmok foglalkoztatják az elbeszélőt, pontosabban egy Keszthely nevű város, amely szerepelt az álmában, és valamiért meg van győződve róla, hogy ez a hely nem létezik. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**

2. Információk, gondolatok értelmezése. Lehetséges válasz: A kisgyermekben nagyon mély nyomot hagyott, úgy érzi, ez neki valóságos traumát okozott, amikor először ébresztették fel szándékosan. Egy világ dőlt össze benne, már semmi nem volt ugyanaz; megváltozott a környezete, az egész eddigi jól megszokott élete új színben tűnt fel, valóságos lett. Az első lépés volt ez a felnőtté válás útján. Mintha a szülők is megváltoztak volna: az édesanyja

cinkostársa lett az apjának, egy új, eddig ismeretlen világ ugyanazokkal a szereplőkkel. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**

3. Konkrét, explicit információk felismerése és visszakeresése, a szereplők viszonyainak bemutatása a szövegből vett információk alapján. Lehetséges válasz: A gyermek és a szülők közti viszony akkor változik meg, amikor az apa először ébreszti fel a gyermeket, legalábbis a gyermek részéről. A szülőknek teljesen természetes az, hogy felkeltik a gyerekeket reggel, ha annak óvodába kell mennie. Ebben mindketten egyetértenek. A gyermek számára tűnik kínzásnak, hogy bár előbb kedvesen, tréfálkozva, végül a fejét hideg, majd meleg vízbe dugva próbálta felébreszteni az apja. Ezzel ellenszenvenné vált, akárcsak az anyja, aki ha nem avatkozik közbe, akkor helyesli az apa tetteit. Büntetésnek fogja fel a szülők viselkedését, nem érti, miért változtak meg rákényszerítve ezzel őt is a változásra. A felháborodott, morcos gyermek túloz, túldramatizálja az őt ért sérelmet még évek múltán is, amikor már kamaszként várja, hogy a szülei távozása után birtokba vegye a házat. A Keszthely utáni kutatás során nem tekinti hiteles információnak, amit az édesanyja mond, csak az internetes találatok után kezdi átgondolni a sejtéseit. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**

4. Témához való igazodás:

- Az események részletező, kifejtett bemutatása (a történet lehetséges folytatásának felvázolása) – 3 pont, a megadott téma részleges bemutatása – 2 pont, kísérlet a megadott téma bemutatására – 1 pont.
- A szöveg információira való utalás – 2 pont.

Az elbeszélő szöveg sajátosságainak minél pontosabb követése (események időrendben való bemutatása, egyes szám első személyű elbeszélés, elbeszélői nézőpont, elbeszélés hangneme, ritmusa stb.) – 5 pont; az elbeszélő szöveg sajátosságainak részleges betartása – 3 pont.

Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont. **15 pont**

A javítókulcs nem tartalmazza az összes lehetséges helyes választ. A félobjektív és szubjektív itemek esetében bármilyen, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér.